

jest nauka o Bogu Jedynym i Trójosobowym w segmencie pneumatologii. Z tej racji jest ona wartościową pomocą dydaktyczno-naukową dla nauczycieli teologii i studentów.

Ks. Czesław Rychlicki

Halina Irena Szumił, „*Nigdy ja ciebie, ludu, nie rzuciła*”. *Z dziejów latyczowskiej Ikony*, Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu, Lublin–Sandomierz 2015, ss. 366, il. 64.

Dzieje kultu maryjnego związanego z ikoną Matki Bożej Latyczowskiej, trwającego już czterysta lat, doczekały się bardzo obszernej monografii napisanej przez Halinę Irenę Szumił, znaną autorkę licznych książek, m.in. o Słudze Bożym ks. Wincentym Granacie (rektorze KUL) i bł. Honoracie Koźmińskim. Należy podziwiać warsztat naukowy autorki. Jej książka jest owocem wieloletnich badań źródeł, z których krytycznie korzysta i przybliża czytelnikowi ich zawartość. Jak zawsze w swoich książkach z wielką dokładnością opisuje dzieje pierwszego miejsca kultu – miasta Latyczowa oraz istniejącej tam parafii, w której powstał i rozwijał się kult Matki Bożej zwanej Latyczowską. Jako wytrawny badacz, autorka nie ogranicza się jedynie do opisu kultu Matki Bożej na Wschodnich Kresach Rzeczypospolitej (Podole i Wołyń), ale ukazuje go na szerokim tle historii narodu polskiego. Pani Podola i Wołynia jest czczona nie tylko w Latyczowie, ale także od 1945 roku w Lublinie. Autorka szczegółowo opisuje „drogę” Obrazu Matki Bożej Latyczowskiej do Lublina, jego „gościnne” przyjęcie i kult w kaplicy Sióstr Służek Najświętszej Maryi Niepokalanej w Lublinie. Za zgodą matki generalnej sióstr służek, na prośbę arcybiskupa lubelskiego Stanisława Budzika z 23 czerwca 2014 roku Obraz Matki Bożej Latyczowskiej został 4 października 2014 roku przekazany do publicznego kultu w kościele parafii Matki Bożej Różańcowej w Lublinie (ul. Bursztynowa 20). W kaplicy sióstr umieszczono jego wierną kopię (ul. I Armii Wojska Polskiego 9).

W książce są liczne kserokopie dokumentów oraz bardzo bogata dokumentacja fotograficzna budowli sakralnych i świeckich, ale przede wszystkim przedmiotu kultu, czyli ikony Matki Bożej Latyczowskiej, będącej wierną kopią znanej i często kopowanej, nie tylko w Polsce, ikony *Salus Populi Romani*. Podobnie ikona latyczowska ma liczne kopie, czczone w wielu miejscach. Na podkreślenie zasługuje bardzo dokładna analiza ikonograficzna Obrazu Matki Bożej Latyczowskiej, poczynwszy od pierwszej kopii, a następnie po procesie konserwacji, także tej ostatniej, dokonanej w 2014 roku. Autorka szczegółowo opisuje wydarzenia związane z jubileuszem czterechsetlecia sanktuarium w Latyczowie, dokumentując tekst licznymi fotografiami wnętrza kościoła i z uroczystości jubileuszowych.

Książka ma dedykację: „W hołdzie Pani Podola, Wołynia i Lublina”. Składa się ona z następujących części: *Słowo proboszcza i kustosa z Latyczowa, ks. Adama Przywuskiego* (s. 7–10); *Wprowadzenie autorki* (s. 11–14); rozdział I: *Z dziejów miasta Latyczowa* (s. 15–26); rozdział II: *Rys historyczny parafii w Latyczowie* (s. 27–70); rozdział III: *Najświętsza Maryja Panna w latyczowskim Obrazie* (s. 71–92); rozdział IV: *Z dziejów kultu Pani Podola, Wołynia i Lublina* (s. 93–218) oraz *Zakończenia* (s. 219–223). W siedmiu aneksach są znajdują się: literatura (s. 332–352); indeks osobowy (s. 353–360); indeks nazw geograficznych (s. 361–364). Pozostałe aneksy zawierają fragmenty nauczania Kościoła o kulcie Najświętszej Maryi Panny, wśród nich dokument Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Migratorów i Podróżnych z 8 maja 1999 roku: *Sanktuarium. Pamięć, obecność i prorocтво Boga żywego* (s. 225–270); fragment kazania na uroczystą koronację Obrazu Najświętszej Maryi Panny w kościele latyczowskim, ogłoszonego przez o. Serwacego Macieja Stołę 4 października 1778 roku (s. 271–276); modlitwy (s. 277–282); pieśni (s. 283–294); konserwacje Cudownego Obrazu Matki Bożej Latyczowskiej (s. 295–307); pisma Komitetu Budowy Kaplicy Kresowej (s. 309–325). Ostatni aneks zawiera dzieje parafii Matki Bożej Różańcowej w Lublinie, związanej z Obrazem Matki Bożej Latyczowskiej, autorstwa proboszcza parafii i kustosa ks. prałata Józefa Dziducha (s. 327–332).

Monografia o ikonie i kulcie Matki Bożej Latyczowskiej, napisana według wszelkich rygorów prac naukowych, nie tylko przybliży czytelnikowi interesujące wydarzenia związane z kultem maryjnym na dawnych terenach Rzeczypospolitej, ale także jest świadectwem aktualnie żywego kultu Matki Bożej zarówno w Latyczowie, jak i w Lublinie.

Nadto w 2015 roku powstał film o tym samym tytule w reżyserii Janusza Hanasa. Materiał filmowy, oparty na faktach historycznych, ukazuje losy cudownej ikony, jej peregrynacje, ucieczki przez cztery wieki, aby na końcu znaleźć swoje miejsce w parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Lublinie przy ul. Bursztynowej 20.

Zdjęcia do filmu kręcone były na Ukrainie: w Latyczowie, Kamieńcu Podolskim, Chocimiu, Międzybożu, nad rzeką Zbrucz, wpadającą do Dniestru, oraz we Lwowie i w Łucku, a w Polsce – w Lublinie.

Ks. Czesław Krakowiak

Walter Kardinal Kasper, *Martin Luther. Eine ökumenische Perspektive*, Patmos Verlag, Ostfildern 2016, ss. 94.

Ta niewielka książeczka ukazała się 14 marca 2016 roku na rynku niemieckim, stając się od razu bestsellerem wśród pozycji dotyczących ekumenii. Jak podaje autor (s. 74), powstała ona jako poszerzona wersja wykładu ogłoszonego przez niego 18 stycznia 2016 roku na Uniwersytecie Humboldta w Berlinie. Kardynała